

Z kalendára výročí

(v prvom polroku 2014)

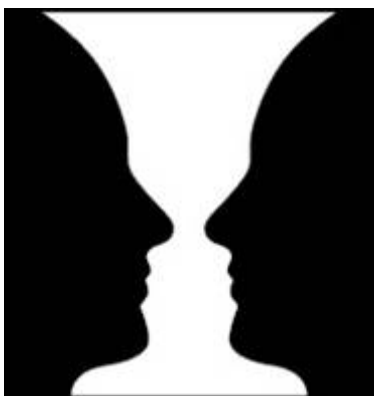
(6 medailónov významných osobností – kresťanov)

(zostavil *Dušan Jedinák*)

Topoľčany
2013

Predhovor

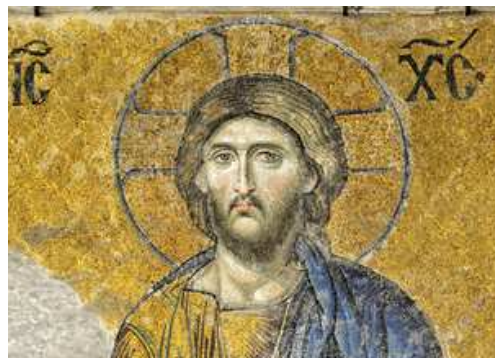
Skúsme častejšie upozorňovať na kresťanské hodnoty a kultúru. Ponúkam kalendár, ktorý pripomína 6 osobností kresťanov z oblasti spoločenského života, majúcich v príslušnom mesiaci prvého polroka 2014 okrúhle (deliteľné piatimi) výročie narodenia alebo úmrtia:

KOLBE
MICHELANGELO
RAHNER
SHAKESPEARE
CHESTERTON
STRAUSS

Úvod

Kresťanstvom sa má uskutočňovať ľudská dôstojnosť v osobnej slobode, s rešpektom k základným ľudským právam (lebo sme stvorení na obraz Boží), praktizovaním vzájomnej lásky. *Duchom kresťanstva je láska a Kristus objavil v láske hlavný prameň ľudského snaženia, ale aj samotnej kultúry... Láska je prameňom viery a preto kresťanská kultúra, nemôže byť bez lásky... Je poslaním kresťanov posvätiť svojim duchom všetko, čo naplňa ich život...* (T. Hupka)

Využívajme príležitosti pre rozvíjanie dialógu medzi všeobecnou kultúrou a kresťanskou vierou prostredníctvom poznávania hodnôt i tvorcov kresťanského umenia a kultúry.

Snáď neexistuje veriaci umelec, ktorého by nepovzbudzovalo zobrazíť Krista na kríži alebo nesúceho kríž. Avšak ten, ktorý niesol kríž, žiada od umelca viac než takýto obraz. Žiada od neho, rovnako ako od každého človeka, nasledovanie, aby sa sám stal obrazom nesúcim kríž Ukrižovaného (Edita Steinová).

Vybral som 6 medailónov osobností, ktoré k tomu, podľa mňa, prispeli a preto chcem na nich v krátkych životopisných medailónoch spojených s niektorými ich myšlienkami, upozorniť aj vás.

Láska je jedinou skúškou pravosti nášho kresťanstva (J. Leppich).

Vedou i náboženstvom, matematikou a každým umením, túžbou po pravde a spravodlivosti, pomstou i zmúdením, láskou aj zradou hľadáme nedosiahnuteľné neustálym dosahovaním.

(dmj)

Rajmund (Maximilián Mária) KOLBE

(8. 1. 1894 – 14. 8. 1941)

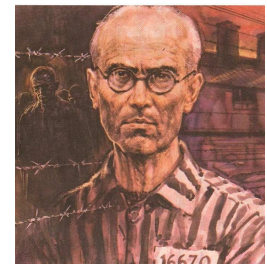

Ja som poľský katolícky kňaz. Som už starý a chcem zomrieť namiesto neho, lebo má ženu a deti. Veliteľ súhlasil. Dôstojník škrta číslo 5659 a píše číslo 16 670. V koncentráku sa človek obetoval za človeka. Poľský františkán-minorita založil (1917) hnutie Rytierstvo Nepoškvrnenej, pomocou ktorého chce bojovať o príchod Božieho kráľovstva s pomocou Božej Matky, získať svet pre Krista skrze Nepoškvrnenú. Založil aj kláštor, ktorý neskôr dostal názov Niepokalanów (Záhrada Nepoškvrnenej). Vydával časopis, ktorý sa stretol s veľkým záujmom. Cez druhú svetovú vojnu sa kláštor otvoril pre ľudí hľadajúcich pomoc. V roku 1939 a potom aj v roku 1941 bol páter Maximilián zatknutý a v máji 1941

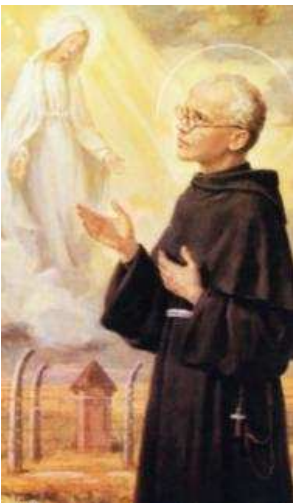
odvlečený do Osvienčimu. Tam bol jeho osud spečatený. *Je to ťažké...*

Európa sa veľmi vzdialila od Boha, preto musí toto zakúsiť... Keď trpia vinní, to je pokánie. Len utrpenie nevinných je ozajstná zmierná obeta.

Radikálny kresťan Kolbe bol blahoslavený (1971) aj svätorečený (1982).

Z myšlienok

- *K láske nemožno nikoho prinútiť. Iba láska sama vzbudzuje protilásku. Takýmto spôsobom chcel Boh dobyť srdce človeka.*
- *Život uplynie rýchlo, ani jeden okamih sa nevráti. Snažme sa dať čo najviac dôkazov lásky.*
- *Musíme obetovať život pre svoj ideál, a nesmieme ideál podriaďiť svojmu životu.*
- *Človek musí dať do stávky sám seba, svoj vlastný život, ak je v ohrození jeho blížny. Dávať iným rady, modliť sa za nich, zastávať sa ich, to všetko je dôležité. Ale nakoniec môže byť potrebné obetovať sa, aby iní mohli žiť.*

- *Nenávisť nie je tvorivá sila, tvorivou silou je láska. Naša veľká obeť je nevyhnutná, aby sme vykúpili kludný a šťastný život pre tých, ktorí prídu po nás.*
- *Práve v tom je obeť: vystúpiť vyššie, než kam nás chce tiahnuť naša telesná prirodzenosť.*
- *Ničím nie je, čo nie je Boh a čo k Bohu ani nevedie. Ježiš má žiť v tebe, Ježišova láska skrz bratskú lásku, teda Ježiš vo všetkých žije a vládne.*
- *Podstata lásky k Bohu nie je v citoch ani rozčítlivených slovách, ale len v odhodlaní vôle. Ak so všetkou rozhodnosťou zotrváme na svojej vôli sa naďalej usilovať o svätosť a milovať Boha, tak budeme určite postupovať dopredu a povznesieme sa, a keby nám v srdci chýbali tie alebo iné city.*

(dmj)

Michelangelo BUONARROTI

(6. 3. 1475 – 18. 2. 1564)

Ukázal, ako sa pod údermi dláta z kamenného balvana rodí ľudský tvar, vyžarujúci život i oduševnenie. Mohutnosť a strhujúca sila jeho maľby prekonalí hranice miesta i času. V stavebných plánoch uplatňoval originalitu, veľkorysosť, nápaditosť a objavnosť. Vášnivou poetikou rozporuplného duchovného nepokoja veršoval svoje poznámky. Bol sochárom, aj keď maľoval, navrhoval architektúru alebo písal básne. Miloval ľudskú krásu a vyberal z nej tú najkrajšiu, aby ju spodobil vo svojom umení. Stal sa ohromujúcim svojou výtvarnou univerzalitou – sochy *Dávid*, *Mojžiš* a *Pieta*, maľba klenby a čelnej steny *Sixtínskej kaplnky*, vedenie stavby *Chrámu svätého*

Petra s jej kupolou, urbanistické stvárnenie *Kapitolského námestia* v Ríme, hlboké vnútorné básnické obrazy v sonetoch a madrigaloch. Vždy sa snažilo dokonalosť a možno práve preto ju dosiahol. *Maľovať, tesáť, hrať sa duši s tvarmi už nestačí; len k Láske ľne, čo z kríža pozýva všetkých do rozpätých dlaní.*

Z myšlienok a diela

- *Vo svete existuje iba jeden heroizmus, a to vidieť svet taký, aký je – a milovať ho.*
- *Maličkosti vytvárajú dokonalosť, ale dokonalosť nie je maličkosť.*
- *Cieľom umenia je robiť šťastným... Krása je v očistení od každej zbytočnosti.*
- *Maľby sa dajú upraviť rýchlo, ale skúste napraviť svet...*
- *Dobrá maľba sa približuje Bohu a splýva s ním v jedno...*
- *Kto niekoho napodobňuje, nikdy ho neprekoná. Kto nevie dobre pracovať podľa seba, nemôže dobre využiť ani prácu iných.*
- *Boh nás nestvoril preto, aby nás opustil.*

(dmj)

Karl RAHNER

(5.3.1904 – 30.3.1984)

Katolícky teológ, nemecký jezuita sa zúčastňoval na duchovnej obrode svojej doby, akceptoval problémy moderného človeka. Bol oficiálny teológ na II. vatikánskom koncile (1962–1965), pripravoval dialóg lásky a otvorenosti voči svetu. Zlúčil vernosť cirkvi s jej trvalou reformou. Prispel k zlatému fondu teológie 20. storočia (okolo 4000 odborných článkov, publikácií a kníh, napr. *Duch vo svete*, *Poslucháči slova*, *Základný kurz viery*, *Štrukturálna premena cirkvi ako úloha a šanca*). Ľudský život vnímal v trvalej Božej prítomnosti. Spoznal anonymných kresťanov v tých, ktorí žijú plný kresťanský život aj bez príslušnosti k cirkvi. Boh sa človeku dáva ako dar do vzťahu ľudskosti a osobnej skúsenosti. Ľudský duch je otvorený pre nekonečno, pre Tajomstvo. Prijatím Božieho zjavenia človek nachádza sám seba.

Z myšlienok

- *Človek je konečná bytosť schopná Nekonečna... Človek vtedy najlepšie porozumie sebe, keď chápe ako možné sebauvyslovenie Boha, ktoré sa stalo v Ježišovi Kristovi skutočnosťou.*
- *Laik je iba vtedy dobrým kresťanom, keď miluje zem, človeka a jeho dejiny, a v ich výzve začuje volanie svojho Boha, ktorý stvoril nebo aj zem... Kresťania majú hľadať Božiu vôľu ako jedinečnú pre seba a svoju dobu.*
- *Môžeme byť lepší, pretože nemáme právo žiadať si lepší svet, keď nezačneme s polepšením vo vlastnom srdci.*
- *Odvaha pre víťazstvo je totožná s bezmocnosťou kríža, pretože víťazstvo bolo vybojované na kríži... Boh je v nás silnejší ako naša úzkosť pred krížom... Boh zvíťazí, keď sa zdá, že sme stratení.*
- *Pre človeka dneška jestvuje iba jedna cesta – vydržať ťarchu spoločenstva ako pravú cestu do skutočnej slobody a do pravdy.*
- *Všetko je obsiahnuté, nesené, poznané poznávajúcim a milujúcim nevýslovným tajomstvom, ktoré nazývame Bohom... Boh všetko a vo všetkom.*
- *Spoj sa s tým, čo je v tebe to pravé, náročné, čo túži po celistvosti, čo má odvahu povedať verím a odvahu k tomu tajomstvu... chod' ďalej bez ohľadu na to, kde práve teraz stojíš, nasleduj svetlo, aj keď je ešte slabučké, ochraňuj oheň, aj keď teraz horí ešte len slabo... vyzývaj tajomstvo práve preto, že je nepochopiteľné.*
- *Smrť je pre veriaceho kresťana klesanie do rúk živého Boha.*

(dmj)

William SHAKESPEARE

(26. 4. 1564 – 23. 4. 1616)

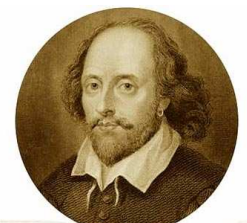

Jeho osobný život je z časti určite záhadný, pár záznamov v matrikách a úradných dokumentoch, niekoľko riadkov rukopisu a nejaké podpisy na obchodných zmluvách. Nezničiteľnou stopou zostane však jeho literárno-dramatické dielo. Je autorom hier *Henrich VI.*, *Richard III.*, *Márna snaha lásky*, *Skrotenie čertice*. Z jeho pera vychádza aj najsmutnejší príbeh všetkých čias – hra *Romeo a Júlia*. Úspešné boli hry *Sen svätajánskej noci*, *Richard II.* a *Benátsky kupec*, *Veselé panie z Windsoru*, *Hamlet* a *Trojkráľový večer*. Medzi jeho komédie patria *Koniec všetko napraví* a *Oko za oko*, medzi tragédie *Othello*, *Macbeth* a *Kráľ Lear*. Najuznávanejší

predstaviteľ anglickej humanistickej drámy, najznámejší spisovateľ všetkých dôb, povedal aj známu vetu: *Celý svet je divadlo*.

Z myšlienok

- ♣ *Kto vie, kto koho vodí na povrázku? Či láska osud a či osud lásku?*
- ♣ *Jediným ziskom človeka je česť. Vezmite mi česť a vzali ste mi život.*
- ♣ *Keď iní s nami nesú utrpenie, náš vlastný kríž až taký ťažký nie je.*
- ♣ *Keď sú dvaja na koni, jeden musí sedieť vzadu... Ženy sú anjeli, keď máme o ne záujem... Kto získal srdce leva, získa i srdce ženy... Lepšie žiť bez šťastia ako bez lásky... Láska sa nepýta na kamenné hradby, a čo si zaumieni, to urobí.*
- ♣ *Najďalej sa dostaneme vtedy, keď nevieme, kam ideme.*
- ♣ *Znaj preto mieru v láske, nech je stála: chybí, kto otáľa, i ten, kto cvála.*
- ♣ *Nič nie je samo o sebe ani dobré ani zlé. Záležť na tom, čo si o tom myslíme.*
- ♣ *Pred manželstvom majte oči otvorené, v manželstve ich trochu prižmurte.*
- ♣ *Čas uteká podľa toho, s kým sme... Lepšie je dobre obesený, než zle ženatý.*
- ♣ *Šialený je ten, kto dôveruje v krotkosť vlka, v zdravie koňa, v lásku výrostka a v prísahu pobehlice.*
- ♣ *Sláva sa podobá kruhom na vode, ktoré sa stále rozširujú, až napokon celkom zmiznú... Názory ľudí sú časťou ich šťastia.*
- ♣ *Vonkajšia krása je o to cennejšia, o čo viac skrýva vnútornej krásy.*
- ♣ *Dúfam v život, hoci som pripravený umrieť.*
- ♣ *Ak by sa vyhlásil dobrý dôkaz pre posmrtný život – horlivo by som si ho preveril, ale museli by to byť skutočné vedecké údaje, nie iba anekdoty. Vravím, že je lepšia tvrdá pravda než utešujúca fantázia.*
- ♣ *Anonym nikdy za nič nestojí, lebo sám svoje meno nepokladá za nič.*
- ♣ *Odvaha rastie s príležitosťou... Mier kážeš s mečom v ruke?!*
- ♣ *Moju lásku upúta dobré srdce ženy viac ako jej pekná tvár.*
- ♣ *Nič nie je samo o sebe ani dobré ani zlé. Záležť na tom, čo si o tom myslíme.*
- ♣ *Plakať nad nešťastím, ktoré sa stalo, je najistejší prostriedok ako privolať ďalšie nešťastie.*
- ♣ *Rany, ktoré si človek spôsobí sám, sa liečia ťažko.*
- ♣ *Sme podriadení času. Čas velí: vpred!*
- ♣ *Toto nadovšetko: ty sám buď pravdivý.*
- ♣ *Vieme čo sme, ale nevieme, čím môžeme byť.*

(dmj)

William Shakespeare

Gilbert Keith CHESTERTON

(29. 5. 1874 – 14. 6. 1936)

Byl velmi tlustý, velmi rozpačitý a velmi živý; ohromné těleso s dětskými kudrnami, mušketýrskými kníry a bohémskou mašlí pod celou soustavou brad a podbradků. A přece tato rozložitá tělesnost jaksi odpovídala neobyčejnému a subtilnímu duchu, který ji až po tyto dny tak vydatně oživoval: duchu zároveň hravému a rytířskému, nezbednému a nesmírně moudrému, duchu básníka humoristy, polemika, filosofa, fantasy a hluboce věřícího bojovného katolíka... Jeho nevyčerpatelná paradoxie byla v tom, že vyslovoval myšlenky téměř samozřejmé; že vesel a zcela hrdla velebil věci, které náležejí mezi pět švestek obyčejného lidského života, jako je domov, víra, demokracie, řád a důvěra... Nejvážnější pravdy, nejvznešenější výzvy vysypával ze svého hravého a laskavého humoru; byl to skotačící filosof, který metal kozelce ze samé radosti, že má co dělat s pravdou a vážností nesmrtelné člověčiny... Hájil prostotu a

konservativnost lidského života s nejskvělejší genialitou poety a apoštola zároveň. I jeho dílo je, řečeno ve zkratce, veliká apologie náboženství a katolicismu. Ale nemluvil jako ponurý kazatel, nýbrž jako veselý věřící, kterým šíje optimismus... Nevíme, jak je v nebesích odměňován humor; ale je-li tam pro něj sebemenší čestné místo, pak Gilbert Keith Chesterton, Angličan, zasluhuje nějaké stupně blahoslavenství, jehož svátek by na věky mohl slavit veškeren lidský svět bez rozdílu věr.

(Karel Čapek, Lidové noviny 16.6.1936)

Z myšlienok

- *Pokrok je prozreteľnosť bez Boha... Psychoanalýza je spoveď bez rozhrešenia.*
- *Láska je paradox, ... znamená určite jedno z dvoch: odpúšťať neodpuštitel'né alebo milovať ľudí nehodných lásky.*
- *Tolerancia je cnosť človeka, ktorý nemá na vec žiadny názor.*
- *Zázrak znamená rýchle ovládnutie hmoty duchom.*
- *Volný verš je ako volná láska, je to protiklad pojmov.*
- *Pravda nie je nič iné ako môj pokus zistiť, či môj pohľad na vec platí alebo nie... Nie som si istý, či je možné vyjadriť pravdu inak než analógiou alebo podobenstvom.*
- *Ak odstránime nadprirodzené, nezostane nám prirodzené, ale iba neprirodzené.*
- *Z existencie toho, čo je, nevyplýva, prečo to je, ba ani to, prečo je to tak a nie inak.*
- *V porovnaní s ničím je každé niečo niečím báječným.*
- *Jediné zdôvodnenie demokracie môžeme nájsť v božskom pôvode človeka.*
- *Bez pokory sa nemožno z ničoho radovať – dokonca ani z pýchy.*
- *Nemeníme skutočnosť, aby zodpovedala ideálom. Meníme ideál – je to pohodlnejšie.*
- *Problém nie je v tom, že nemôžu nájsť riešenie, oni nemôžu nájsť problém.*
- *Moderný svet si nepripúšťa, že je nenormálny, pretože nevie, čo je normálne.*
- *Sme na najlepšej ceste vychovať pokolenie tak skromné, že neuverí ani násobilku.*
- *Rozum sám je predmetom viery. Musíme totiž veriť, že naše myšlienky majú vôbec nejaký vzťah ku skutočnosti.*
- *Nebezpečenstvo zo straty viery v Boha nie je v tom, že by človek neveril v nič, ale v tom, že by potom veril v hocičo.*
- *Mlčanie je niekedy jediná odpoveď.*

(dmj)

Pavol STRAUSS (30.8.1912 – 3.6.1994)

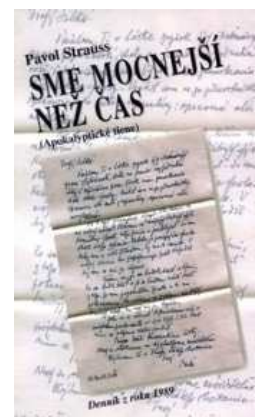
Slovenský lekár (vyštudoval vo Viedni a v Prahe) skoro denne píšuci svoje literárne poznámky, básne, eseje, filozofické úvahy, meditácie aj aforizmy. Publikoval verejne aj potajme, doma i v cudzine, za života i posmrtno. Vytrvalo ukazoval filozofickú hĺbku aj morálny etos, bystrosť postrehu a stručnosť vyjadrenia (*Mozaika nádeje, Zápisky diletanta, Zákruty bez ciest, Roztrhnutá opona, Rekviem za živých, Úsmev nad úsmevom, Kvety z popola, Torzo ticha Život je len jeden, Človek pre nikoho*). *Všetko, čo Pavol Strauss napísal, je jedinou diagnózou bolestných chorôb moderného človeka. Zisťuje ich často s iróniou, mnohokrát takou ostrou, ako je ostrý jeho pitevný nôž, no ešte častejšie so smútkom, s rozčítlivením, ba tak trochu aj so zúfalstvom. Rozmyšľal o nich v tichých chvíľach svojej samoty, no vždy s vierou v duchovné hodnoty, ktoré si európsky človek*

vybudoval v priebehu mnohých a mnohých storočí svojej existencie, svojich úsilí dostať sa z temných kútov animálnych vášní na výšnie jasného rozumu. Táto jeho viera v duchovné hodnoty európskeho ľudstva - viera navzdory všetkému - tvorí zmysel všetkých jeho kníh. A to je 'liek', ktorý tento autor - lekár podáva. Od jeho viery v duchovné hodnoty európskeho ľudstva si totiž možno zapáľovať vlastnú vieru a vlastnú dôveru v človeka (Jozef Felix). Básnik, prozaik, prekladateľ, esejista a filozof Pavol Strauss, ktorý sa svojím dielom hlásil k ideálom kresťanského humanizmu zostane zapísaný v blízkosti katolíckej moderny.

Z myšlienok

- *O všetkom možno diskutovať. Všetko možno rozanalyzovať a chcieť dôjsť múdro na jadro veci, na jeho podstatné úzadie. Niekedy sa veci najviac priblížime krátkym, jadrným aforizmom. Múdrost' nie je taká vážna vec, aby nás nevedela pohnúť k úsmevu.*
- *Poéziou vieme zaklopať na dvere tajomna. Ale nie každému bude otvorené.*
- *Všetko je problém perspektívy a pohľadu. I malý model vrchov pôsobí na fotografii mohutne. I malý a zdanlivo bezvýznamný človek môže byť vysoko hodnotený vo vyššom poriadku.*
- *Duch sa nemôže stratiť. Môže sa manifestovať v obmenách, môže sa rozriediť, ako ortuť, keď prechádza zúženým hrdlom nádeje, ale svojho života nemôže sa zbaviť. V tom je nádej nemohúcnosti, v tom je zdôvodnenie trvania, v tom je sila jeho zabsolútneho. Vo všetkom žije ako odraz.*
- *Veľkí duchovia, veľkí umelci sa nám veľmi horlivo sprítomňujú i po stáročia. Duchovná komunita sa neprerušuje. Po zosublimovaní ich telesného substrátu sa nám ich duchovná postać ponúka intenzívnejšie.*
- *Svet je taký rozleptaný žieravinou praktického rozumu, že ho stmelia len nemožní láskavci.*
- *Mne ide len o cestu k spáse a nevypadnúť z Božej evidencie.*
- *Nikdy som nebol mysliteľ, len píšuci lekár. Ale mám za to, že len rozšírenie vnútorných duchovných prvkov v človeku môže odolať presile násilia, ktoré spôsobila chvatom, krikom a hriechom rozorvaná jeho podstata.*

(dmj)

Človek potrebuje orientáciu.

- *Nielen v priestore, a nielen biologicky. Pretože človek má rozum a premýšľa, nemôže splývať s prírodou. Zaplietol sa však do rozporov svojho vlastného života. Má istotu smrti. Túži tento zánik prekonať a tuší, že je to možné, ba nevyhnutné. Ale ako? Človek potrebuje cieľ, ktorému by sa mohol oddať. Niečo, čo ho prevyšuje, v čom by sa zbíehali všetky činy a celý jeho život. Človek presahuje duchom sám seba. Všade, kde bol a kde je, usiluje sa porozumieť svojmu vlastnému životu uprostred celku sveta, nad ktorým stojí svojím duchom.*
- *Náprava ľudských vecí sa musí začať premýšľaním a poznaním pravdy... Údiv sa stupňuje tým viac, čím hlbšie poznávame veci a prírodu... Údiv je najpokornejšia vlastnosť človeka...*
- *Človek musí chápať sám seba ako celok – ako celok života a smrti, tela a ducha, mysle a činu, a najmä ako poslanie... Má chápať svoj život ako tajomstvo a hľadať k nemu kľúč... Človek je zo svojej podstaty pútnik a jeho poslaním je hľadať pravdu.*
- *Život človeka má byť zápasom o rozmnožovanie dobra v duchu Božích plánov a očakávaní.*
- *Sme si takí neznámi, že upadáme do konfliktov, napätí a kríz, a nevieme ani čo znamenajú, ani z čoho sa v nás zrodili... Nie sme stále tí istí. Máme mnoho podôb... k našej najhlbšej podstate patrí aj čosi, čo sa nedá dobre vysvetliť... Ako ľudia nie sme celkom doma ani na zemi, ani na nebi.*
- *Nehľadte na človeka len z jednej strany. Nič nepochopíte. Pozorujte človeka zo všetkých strán, vo všetkých situáciách a dlho – objavíte veci, o ktorých ste nemali ani potuchy.*
- *Ako môže úplne zaniknúť človek, jeho myseľ, jeho ja, tá obrovská energia, jeho vedomie – ako to môže jednoducho úplne zaniknúť?*
- *Bez Boha by sme boli len smiešne úlomky vesmíru a dejín, bubliny na povrchu ničoty...*
- *Kresťanstvo ponúka kľúč... Cez kresťanstvo spoznáваме posledný a najhlbší zmysel dobrodružstva, do ktorého sme životom vtiahnutí... Kresťanstvo hovorí o výsledkoch práce ako o ovocí lásky k Bohu a k ľuďom. Len to má trvalú hodnotu, čo vyrástlo z lásky.*
- *Podľa kresťanstva človek nie je ani balón stúpajúci rovno k nebu, ani krt, ktorý ryje iba v zemi. Človek sa podobá stromu – korene má v zemi, vetvy rozprestiera k hviezdám.*
- *Človek prežíva sám seba predovšetkým ako osobu, ako bytosť, ktorá vie sama o sebe, ktorá si sama seba uvedomuje, ktorá poznáva a tvorí... je vedomé ohnisko, ktoré pozoruje svet...*
- *Človek poznáva sám seba ako bytosť presahu všetkého konečného, ako bytosť – duch, ktorý sa otvára pre nekonečno... Človekovi sa ponúka Nekonečno ako trvalé Tajomstvo jeho existencie, jeho života.*
- *Človek tvorí nové veci, pretože je duch schopný nanovo tvoriť, nielen opakovať... Človek si hľadá svoju cestu a tvorí si ju... Tvorí ako Boží spolupracovník na diele stvorenia.*
- *Človek vychádza zo seba a vracia sa k sebe... rastie a zdokonaľuje sa... chápe tajomstvo... mení svet... potešuje sa hudbou, vynášiel si písmo, tvorí kultúru... chápe iné tým, že chápe seba... v poznaní sveta rozvíja poznanie seba.*
- *Až pri stretnutí s druhým človekom v láske zakusujeme pravé bohatstvo a pravú plnosť života... až v spoločenstve dosahuje človek svoju plnosť...*
- *Láska a právo majú byť dva prvky, ktoré viažu ľudí do všetkých spoločenstiev... spravodlivosť preniknutá láskou, láska vedená spravodlivosťou...*
- *Človek sa rodí do dejín, do sledu generácií svojho národa a do sledu generácií ľudstva, ktoré ho obohacujú a ktoré má aj on obohatiť.*
- *Dôstojnosť ľudskej osoby, a tým aj veľkosť ľudstva, má svoje korene v čomsi ešte nedotknuteľnejšom a naskrz posvätnom – v Bohu. Boh je garantom dôstojnosti každého človeka a celého ľudstva. Zo závislosti od Boha a z bytostného spojenia s ním plynú práva i povinnosti každého človeka, ako i práva a povinnosti každého ľudského spoločenstva.*
- *Otázku zmyslu života si riešim stále, premýšľaním i životom.*

Ján Ch. Korec (*1924)

Úvahy o človeku I. Bratislava: LÚČ 1992

(dmj)

